

REPERE ALE ANGAJAMENTULUI NATO ÎN AFGHANISTAN – MISIUNEA INTERNAȚIONALĂ DE ASISTENȚĂ PENTRU SECURITATE

*Dr. Dragoș ILINCA**

Rezumat: *Angajamentul în Afganistan a reprezentat una dintre principalele linii de efort în contextul procesului de stabilizare și reconstrucție dezvoltat de comunitatea internațională în ultimele decenii. În mod evident, Misiunea Internațională de Asistență pentru Securitate din Afganistan (ISAF), a reprezentat principala provocare în domeniul managementului crizelor a secolului XXI, atât din perspectivă operațională, cât și din cea a integrării contribuțiilor unui număr important de state în cadrul unei formule coerente de acțiune. Din această perspectivă, se poate opina cu temei asupra faptului că asumarea de către NATO a responsabilității pentru conducerea ISAF a reprezentat o premieră pentru această organizație care s-a declinat la nivelul capacității de a conduce un angajament de substanță într-un mediu operațional extrem de intens și plasat la o distanță semnificativă de Europa. În același timp, caracterul de noutate al acestei misiuni rezultă și din capacitatea de a integra eforturile unui număr în permanentă creștere a statelor contribuatoare în cadrul unei linii de efort comune și, în egală măsură, eficientă. Toate aceste aspecte au fost gestionate eficient de NATO care și-a dezvoltat, pe durata derulării angajamentului din Afganistan, rolul de platformă pentru interacțiunea politico-militară între statele contribuatoare, simultan cu asigurarea cadrului de planificare și conducere pentru derularea acțiunilor ISAF.*

Cuvinte cheie: *Afganistan, ISAF, OEF, NATO, insurgență, NTM-A.*

Abstract: *Commitment in Afghanistan represented the main line of effort in the overall context of stabilization and reconstruction efforts undertaken by international community in the last decades. Obviously, International Security Assistance Force in Afghanistan (ISAF) was the key challenge in the field of crisis management for the XXI century. In this context, it can be argued on the fact that NATO involvement in assuming the entire responsibility for conducting ISAF mission it was a total novelty in terms of capacity to conduct a substantial commitment in a very intense operational environment at a strategic distance from*

* coordonator programe cercetare Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară, dilinca@yahoo.com.

Europe. At the same time, the particularity of NATO commitment could be depicted on the way in which contributions advanced by a significant number of countries were integrated in a common and efficient line of effort. All of these aspects were efficiently managed by NATO which gradually developed the capacity to act as a platform for pol-mil interaction between contributing states, simultaneously with the ability to provide planning and conducting arrangements for ISAF activities.

Keywords: *Afghanistan, ISAF, OEF, NATO, insurgency, NTM-A*

Introducere

La 12 septembrie 2001, pentru prima oară în istoria NATO a fost invocat Articolul 5 al Tratatului Nord-Atlantic privind asigurarea colectivă a statelor membre ca urmare a atacurilor teroriste derulate la 11 septembrie pe teritoriul SUA. Câteva zile mai târziu, la 2 octombrie, Consiliul Nord-Atlantic era informat asupra rezultatelor investigației derulate în urma acestor atacuri, fiind prezentate dovezi incontestabile asupra conexiunii între autorii atentatelor și organizația al-Qaeda, având centrul de acțiune la acel moment în Afganistan, stat aflat sub conducerea regimului taliban. În acest context, George Robertson, secretarul general NATO din acea perioadă, reitere angajamentul statelor membre pentru aplicarea prevederilor Articolului 5 ca urmare a agresiunii suferite de SUA pe propriul teritoriu. De asemenea, lordul Robertson indica faptul că NATO a inițiat procesul de analiză asupra modului în care organizația va reacționa în sprijinul SUA.

La 12 septembrie 2001, președintele SUA anunța intensificarea angajamentului american în lupta împotriva terorismului iar la 25 septembrie 2001, secretarul de stat al apărării, Donald Rumsfeld, aducea precizări privind lansarea unui angajament operațional împotriva al-Qaeda și regimului taliban. În paralel cu aceste evoluții, la 7 octombrie 2001, SUA, alături de alte state aliante și parteneri, lansau Operația Enduring Freedom (OEF) împotriva prezenței talibane din Afganistan. Primele acțiuni derulate sub aceste auspicii s-au concretizat în executarea unor lovituri aeriene de către SUA și Marea Britanie a unor tabere de pregătire ale organizației teroriste și regimului taliban. Acțiunile aeriene au fost urmate, la 19-20 octombrie 2001, de inițierea acțiunilor terestre în regiunile de nord.

În următoarele săptămâni, sprijinul statelor din întreaga lume pentru acțiunea SUA s-a concretizat prin acțiuni concrete de dislocare a forțelor în Afganistan (Marea Britanie, Turcia, Germania, Italia, Olanda, Franța și